

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Kraji Vysočina přibily tři nové kulturní památky

Telč, 8. ledna 2020

Selská usedlost v Daňkovicích v okrese Žďár nad Sázavou, bývalý rabínský dům v Třebíči a socha sv. Jana Nepomuckého s klenutým mostkem v Úhrově na Havlíčkobrodsku byly ve čtvrtém čtvrtletí roku 2019 prohlášeny za kulturní památky.

Samotně stojící **selská usedlost s uzavřeným dvorem v Daňkovicích**, nazývaná též jako Dvořákův grunt, představuje mimořádně cennou ukázkou lidového stavitelství. Do dnešní podoby byla přestavěna kolem roku 1873. Honosně vyvedené obytné stavení s dekorovaným průčelím bylo ušetřeno výrazných modernizačních zásahů. V interiéru lze doposud nalézt řadu historických konstrukcí, hodnotných prvků a cenných řemeslných detailů. V hospodářských budovách jsou dochované kvalitní klenební konstrukce.

„Pozdně klasicistní selská usedlost je svým pozoruhodným reprezentativním zevnějškem, rozlehlostí a neobyčejně dochovaným autentickým stavem, hodnotnou ukázkou selského stavení Žďárských vrchů“, konstatuje ředitel územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu v Telči Pavel Macků.

Budova rabínského domu na Tichém náměstí v blízkosti Staré synagogy se nachází v turisticky exponované části židovské čtvrti, která je součástí Městské památkové zóny Třebíč a UNESCO. Dvoupodlažní dům byl postaven přibližně v 1. polovině 17. století. Je cennou součástí zástavby židovské čtvrti, která je zcela unikátní pro svou celistvost a rozsah. Uvnitř domu se dodnes nacházejí hodnotné klenby, dřevěné stropní konstrukce, tzv. nůžkový sedlový krov, dřevěné schodišťové stupně apod. Vysokou památkovou hodnotou se vyznačují autentické omítkové vrstvy některých prostor a obytných místností, které místy ukrývají původní dekorativní výzdobu pravděpodobně z 19. století, tedy z doby, kdy v domě bydleli a působili židovští rabíni se svými rodinami. Záměrem majitele, kterým je Brněnská diecéze církve československé husitské, je připomenout židovskou komunitu, provést rekonstrukci a otevřít dům veřejnosti.

„Rabínský dům v Třebíči je jedinečnou hmatatelnou upomínkou na kdysi bohatě pulzující každodenní život násilně zaniklé židovské komunity“, upřesňuje Macků.

Socha sv. Jana Nepomuckého se nachází na hrázi rybníka při severozápadním okraji obce Úhrov mezi zámekem a sýpkou. Světec korunuje masivní ohradní zídku jednoobloukového klenutého mostku, který slouží jako hrázová výpusť. Umělecko a kulturně-historicky hodnotná pozdně barokní socha světce z roku 1770 představuje působivý krajino tvorný prvek a ukázkou lidové zbožnosti. Její hodnotu podtrhuje i přítomnost nápisu s přesnou datací a informací o donátorovi spolu s umělecky provedeným rodovým erbem rodu Dobřenských. Vznik tohoto sochařského díla lze tak spojit s významnou stavební a hospodářskou činností Václava Petra Dobřenského z Dobřenic. (*Úhrovecké panství bylo v držení rodu Dobřenských v letech 1752-1888*).

„Jedná se o velmi kvalitní jemně propracované dílo, které prezentuje kamenosochařské umění druhé poloviny 18. století. Z pohledu památkové péče je též hodnotným příkladem estetického umocnění technické vodohospodářské stavby“, dodává Macků.

Kromě 2983 nemovitých kulturních památek, z toho 16 národních kulturních památek, se na území Kraje Vysočina nacházejí 3 městské a 3 vesnické památkové rezervace, 22 městských a 5 vesnických památkových zón a 1 krajinná památková zóna. Na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO jsou zapsány: Telč - historické jádro města, Zelená hora - poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, Třebíč - soubor židovské čtvrti, židovského hřbitova a baziliky sv. Prokopa, což znamená, že Kraj Vysočina se může pyšnit nejvyšším počtem památek UNESCO v rámci ČR (celkem 3).

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je naplňovat v Kraji Vysočina posláni odborné instituce památkové péče dané zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Telči také zpracovává návrhy na prolašování věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu, vydává sborník Památky Vysočiny, organizuje cyklus přednášek Rodinné stříbro – Památky kolem nás a provádí archeologické průzkumy.

Kontakt:

Ing. Marie Fuňáková, referát evidence nemovitých památek, mobil: 778 750 068, e-mail:

funakova.marie@npu.cz

Ilona Ampapová, prezentace a práce s veřejností, NPÚ ÚOP v Telči, mobil: 724 663 511, e-mail:

ampapova.ilona@npu.cz
